

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 13 maja 2015 roku powód J. T. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) wniósł o zasądzenie od pozwanego A. B. kwoty 113.400 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, iż dochodzona kwota stanowi karę umowną za nieterminowe wykonanie umowy, jaką zawarł z pozwanym w dniu 23 maja 2011 roku wraz z aneksem z dnia 4 sierpnia 2011 roku, której przedmiotem były: dostawa i montaż elewacji, żaluzji, sufitu, wykonanie niezbędnych obróbek. Zgodnie z umową termin zakończenia prac ustalony był na dzień 31 sierpnia 2012 roku. Zgodnie z protokołem odbioru przedmiot umowy faktycznie zakończony został w dniu 15 lutego 2012 a zatem po upływie 168 dni od terminu określonego w umowie. Zgodnie z par 15 pkt 1 b umowy strony zastrzegły kary umowne za opóźnienie w oddaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,5 % wartości umowy brutto za każdy dzień opóźnienia licząc od dnia następnego po upływie terminu umownego. W związku z tym powodowi za opóźnienie należy się kara umowne od dnia 1 września 2011 roku do 15 lutego 2012 roku w kwocie 381.024 złote tj. wartość umowy brutto 453.600 x 0,5 % = 2.268 złotych za każdy dzień opóźnienia.

Powód wskazał, iż kwotę 120.082,67 złotych potrącił sobie z wierzytelnością pozwanego z tytułu wynagrodzenia umownego za wykonane prace i była to kara naliczona za okres od dnia 24 października 2011 roku do dnia 15 lutego 2012 roku.

Ponadto kwota 43.092, złote naliczona pozwanemu z tytułu kary umownej zasądzona została od pozwanego na rzecz powoda prawomocnym nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie XIII GNc 1881/14.

Z tego względu niniejszym pozwem powód dochodzi od pozwanego kwoty 113.400 złotych tytułem kary umownej naliczonej za okres od 12 listopada 2011 roku do dnia 31 grudnia 2011 roku.

(pozew k. 3- 5)

W dniu 22 października 2015 roku pozwany wniósł odpowiedź na pozew, w której wnioskował o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami postępowania. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany przyznał fakt zawarcia umowy z powodem, jako podwykonawca na wykonanie robót określonych w umowie z dnia 23 maja 2011 roku wraz z aneksem.

Wskazał jednakże, iż opóźnienia w wykonaniu robót, których występowania również nie negował spowodowane były błędami organizacyjnymi i wyjątkową nieudolnością w kierowaniu robotami budowlanymi przez powoda. Z tego powodu występowały częste kolizje pomiędzy zakresami robót realizowanymi przez poszczególnych podwykonawców zatrudnionych na tej budowie przez powoda. Skutkowało to opóźnieniami w przekazywaniu przez powoda frontów robót i uniemożliwiało wykonanie przez firmę pozwanego prac zgodnie z harmonogramem. Głównym powodem znacznego opóźnienia w oddaniu robót były okoliczności niezawinionie przez pozwanego. Z tego powodu pozwany nie czuje się zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda dochodzonych kar umownych.

(odpowiedź na pozew k. 103 – 105)

W dniu 2 sierpnia 2016 roku do sądu złożone zostało przez powoda pismo rozszerzające powództwo. Pismo to zaginęło i nie zostało załączone do akt sprawy.

(notatka k. 248)

Pismo to zostało ponownie złożone do akt sprawy w dniu 6 lutego 2017 roku.

W piśmie tym powód rozszerzył powództwo wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 210.924 złote wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 sierpnia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami w wysokości równej stopie referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty i kosztów postępowania według norm przepisanych. (pismo k. 254)

W piśmie z dnia 10 stycznia 2017 roku powód sprecyzował powództwo w ten sposób, że wnosił o zasądzenie od pozwanego kwoty 210.924 złote z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi w transakcjach handlowych od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty i kosztów procesu według norm przepisanych.

(pismo k. 229)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 maja 2011 roku pomiędzy powodem, jako Generalnym Wykonawcą a pozwanym, jako Podwykonawcą zawarta została umowa, której przedmiotem były roboty określone szczegółowo w par 1 umowy a polegające na dostawie i montażu elewacji, żaluzji i sufitów podwieszanych na inwestycji polegającej na przebudowie I (...) Politechniki (...) w ul. (...) w Ł.. Szczegółowy zakres rzeczowy zleconych robót oraz warunki ich realizacji określone zostały w załącznikach do umowy w postaci Dokumentacji Projektowej, Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót, Ofercie podwykonawcy.

Strony ustaliły termin rozpoczęcia robót przez pozwanego na dzień 10 lipca 2011 roku i zakończenia na dzień 31 sierpnia 2011 roku. Przy czym strony poczyniły w umowie zastrzeżenie, że za termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy uważa się datę podpisania przez strony końcowego protokołu odbioru przedmiotu umowy.

Podwykonawca zobowiązał się do wykonania prac zgodnie z załączonym harmonogramem rzeczowo – finansowym.

Wynagrodzenie podwykonawcy za wykonane roboty wynieść miało 420 000 złotych plus VAT w wysokości, 8 % czyli 453.600 brutto.

Strony ustaliły również, iż rozliczenie za wykonany przedmiot umowy nastąpi na podstawie faktury zaliczkowej i faktury końcowej.

Strony ponadto zastrzegły, iż za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy podwykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0. 5 % wartości umowy brutto, określonej w par. 3 umowy za każdy dzień opóźnienia licząc od dnia następnego po upływie terminu umownego.

(umowa k. 11 – 19)

W dniu 4 sierpnia 2011 roku strony podpisały aneks numer (...) do umowy. W aneksie strony dokonały zmian postanowień umowy w zakresie zobowiązania do zakupu materiałów niezbędnych do wykonania umowy. Obowiązek zakupu części z tych materiałów przejął na siebie wykonawca, czyli powód wobec problemów finansowych pozwanego podwykonawcy.

(aneks k. 20 – 21)

W dniu 11 kwietnia 2012 roku strony podpisały protokół odbioru robót. W protokole stwierdzono, że roboty zostały rozpoczęte w dniu 10 lipca 2011 roku, roboty zostały zakończone w dniu 15 lutego 2012 roku – niezgodnie z umową. Roboty zostały wykonane zgodnie z obmiarem z dnia 24 lutego 2012 roku (w załączeniu). Jakość robót wykonanych potwierdzono, jako dobrą. Termin rozpoczęcia gwarancji ustalono na dzień 11 kwietnia 2012 roku, zakończenia gwarancji na dzień 11 kwietnia 2017 roku. Komisja postanowiła odebrać roboty zgodnie z ww. zakresem. Jednocześnie podwykonawca poczynił na protokole odbioru uwagę , iż termin zakończenia robót jest niezgodny z umową nie z winy podwykonawcy.

(protokół odbioru k. 22)

Z tytułu zakupu materiałów na potrzeby wykonywanych prac w postaci elewacji – płyt Q. powód wystawił na pozwanego fakturę na kwotę 178.903,93 złote. (faktura k. 23)

W dniu 22 maja 2012 roku powód wystawił dla pozwanego dokument kompensata numer KMP 2012 / 01, w której wskazał na dokonanie potrącenia należności z faktury na zakup materiałów na kwotę 178.903,93 złote (kompensata k. 24)

W dniu 24 kwietnia 2012 roku pozwany przesłał powodowi faktury VAT numer (...) wraz z kopiami dokumentów odbiorowych za roboty wykonane wg umowy z dnia 23 maja 2011 roku i dodatkowego zlecenia z dnia 2 listopada 2011 roku. Zwrócił się jednocześnie o wystawienie faktury obciążającej za zakup materiałów systemu Q. oraz faktury obciążającej za materiał niewbudowany sufitów podwieszanych (...).

(pismo k. 25)

W dniu 18 kwietnia 2012 roku pozwany wystawił dla powoda fakturę VAT numer (...) za wykonane roboty na podstawie umowy z dnia 23 maja 2011 roku. W fakturze dokonał rozliczenia faktur zaliczkowych na kwotę 126.000 złotych netto. Z przedstawionego wyliczenia do zapłaty na rzecz podwykonawcy pozostała kwota 317.520 złotych (faktura k. 27)

Następnie w dniu 25 lipca 2012 roku powód wystosował do pozwanego pismo dotyczące rozliczeń za przedmiotową umowę. W piśmie tym poinformował pozwanego m. in o naliczeniu mu kary za opóźnienie w realizacji pomiotu umowy w wysokości 381.024 złote za 168 dni względem terminu umownego i przedstawił sposób rozliczenia umowy.

Z przedstawionego rozliczenia wynika, iż pozwany podwykonawca winien dopłacić powodowi kwotę 267.758,49 złotych.

Pismo zawiera również wezwanie do uregulowania powyższej kwoty w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma – z zagrożeniem wystąpienia przez powoda na drogę procesu cywilnego. Do pisma załączono notę księgową na kwotę 381.024 złote z tytułu naliczonej pozwanemu kary umownej za opóźnienie. (pismo k. 30 – 31, dowód nadania k. 33)

W dniu 24 kwietnia 2013 roku powód wystąpił do Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia z wnioskiem o zavezwanie do próby ugodowej przeciwko A. B. o zapłatę kwoty 401.450,16 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2012 roku.

(zavezwanie k. 34 – 36)

Posiedzenie sądu odbyło się w tej sprawie w dniu 30 lipca 2013 roku. Do zawarcia ugody nie doszło.

(protokół k. 37)

Z wpisów znajdujących się w dzienniku budowy wynika, iż w miesiącu lipcu 2011 roku pozwany prowadził roboty na inwestycji, w dniu 28 września 2011 roku a zatem po umownym terminie zakończenia prac zgłosił do odbioru, jako kierownik robót roboty zanikające w postaci podkonstrukcji nośnej okładziny, ocieplenia z wełny mineralnej na elewacji wschodniej.

(kopia dziennika budowy k. 124 – 127)

Problemy z płatnościami na rzecz dostawców i brak porozumienia spowodowały wstrzymanie robót na okres 2- 3 tygodni w sierpniu 2011 roku. Pozwany zwracał się do powoda o wydłużenie terminu umownego na realizację robót, na co powód nie wyraził zgody, jednakże zobowiązał się do nie naliczania pozwanemu kar umownych za opóźnienie.

W trakcie wykonywania robót przez poznanego na terenie budowy występowały kolizje z pracami prowadzonymi przez innych podwykonawców. Pozwany musiał wstrzymać prace i czekać na zakończenie prac innych podwykonawców.

Sytuacja taka trwała do przełomu stycznia i lutego 2012 roku. Nie mógł ustawić rusztowania, czekał na montaż konstrukcji pod reklamę, na montaż balustrad do klatki schodowej. Ta ostatnia przeszkoda ustała w październiku 2011 roku. Około 2 miesiące firma pozwanego czekała na montaż urządzeń klimatyzacyjnych przy wejściu. Zostały one zamontowane w styczniu 2012 roku. Na tym etapie trzeba było wprowadzić zmiany do projektu. Dopiero po tym pozwany mógł dokończyć prace w zakresie sufitu podwieszanego.

Również na przełomie stycznia i lutego 2012 roku firma powoda zakończyła roboty dociepleniowe przy wejściu, do czasu ich zakończenia pozwany, jako podwykonawca nie mógł zamontować tzw. obróbek sufitu podwieszanego na wejściu do budynku.

Sytuacje kolizji prac poszczególnych podwykonawców były przedmiotem ustaleń na bieżąco na terenie budowy.

(zeznania pozwanego k. 139, nagranie rozprawy z dnia 15 marca 2016 roku, protokół rozprawy z dnia 12 stycznia 2017 roku k. 242- 243, nagranie rozprawy k. 243)

W treści notatek służbowych sporządzonych w trakcie narad koordynacyjnych wskazano m. in: w notatce z dnia 18 lipca 2011 roku ustalono, iż REAL, czyli firma pozwanego od dnia 22 lipca 2011 roku rozpocznie ocieplanie ściany wschodniej wełną mineralną, do dnia 21 lipca 2011 roku przekaże ART. M. schemat układu płyt elewacyjnych ściany wschodniej dla dokładnego ustalenia wyprowadzenia prętów montażowych dla zamocowania podświetlanych liter napisu.

(notatka k. 146 odwrót)

Z notatki z narady z podwykonawcami z dnia 4 listopada 2011 roku wynika, iż firma (...), czyli pozwany wykona roboty w zakresie zabudowy centrali do dnia 10 listopada 2011 roku, zakończenie elewacji i montaż żaluzji przy wejściu głównym. W tej samej notatce wskazano również, iż firma (...) (podwykonawca powoda) w terminie do dnia 10 listopada 2011 roku zakończy konstrukcję aluminiową, wiatrolap na dachu, malowanie podkonstrukcji, montaż szyb wykona do dnia 19 listopada 2011 roku.

Z notatki tej wynika również, iż prace na inwestycji w tym okresie wykonywał jeszcze inny podwykonawca – firma (...) i istnieje konieczność wykonania innych jeszcze prac i czynności organizacyjnych związanych z realizacją robót.
(notatka k. 157- 158)

Z wpisów w dzienniku budowy wynika, iż w miesiącu wrześniu, październiku i listopadzie 2011 roku na inwestycji trwały prace prowadzone również przez pozwanego, dokonywano również ustaleń z projektantem, co do zastosowanych materiałów (wpis z dnia 13 września 2011 roku, wpis z dnia 19 listopada 2011 roku i 22 listopada 2011 roku, 24 listopada 2011 roku).

Z dokumentu tego wynika również , iż dniu 12 grudnia 2011 roku rozpoczęto pomiary i regulację instalacji wentylacji gospodarczej.

Z wpisu z dnia 13 grudnia 2011 dokonanego przez kierownika budowy wynika, iż w dalszym ciągu nie można wykonywać robót wykończeniowych z tytułu opóźnienia robót dźwigowych i brak docelowego przyłącza energetycznego, nie można uruchomić wentylacji.

Z wpisu z dnia 17 stycznia 2012 roku dokonanego przez kierownika budowy wynika, iż w tym dniu zakończono wykonywanie m. in robót wykończeniowych bez przedsińków, wykonuje się roboty drogowe.

(kopia dziennika budowy k. 196- 207)

Na etapie realizacji robót okazało się również, że nie wszystkie elementy konstrukcji zostały uwzględnione w projekcie. Z tego względu opóźniły się roboty wykonywane na inwestycji przez firmę (...). Wymagało to uzupełnienia

dokumentacji projektowej. Te prace wstrzymywały również prace pozwanego. Firma pozwanego pracowała na obiekcie równocześnie z firmą (...). Prace były wykonywane równocześnie tam, gdzie to było możliwe.

W dniu 13 grudnia 2011 roku firma (...) zakończyła szklenie na obiekcie.

Na budowie występowały również problemy z ustawianiem rusztowań. Rusztowania dla firmy (...) miała postawić inna firma też wykonująca prace na tej elewacji. Ostatecznie ich nie postawiła i rusztowania te musiała postawić firma świadka K. we władanym zakresie.

O ostatecznym rodzaju szyb, jakie miały być zastosowane świadek K. dowiedział się w październiku 2011 roku. Dopiero wtedy mógł zamówić ten materiał. Został on dostarczony na budowę pod koniec listopada 2011 roku.

(zeznania świadka G. K. k. 241- 242, nagranie z rozprawy z dnia 12 stycznia 2017 roku.)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 9 lipca 2014 roku wydanym w sprawie XIII GNc 1881/14 Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy nakazał pozwanemu A. B. zapłatę na rzecz powoda J. T. kwoty 49.910,16 złotych z odsetkami ustawowymi za okres od dnia 11 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu.

Nakaz ten jest prawomocny od dnia 20 sierpnia 2014 roku. (nakaz apety k. 47 akt XIII GNc 1881/14)

Z treści pozwu złożonego w sprawie XIII GNc 1881 / 14 wynika, iż przedmiotem zgłoszonego w pozwie żądania uwzględnionego następnie w wydanym przez sąd nakazie zapłaty jest m. in kara umowna w wysokości 43. 092.złote z tytułu 19 dni opóźnienia w wykonaniu umowy z dnia 23 maja 2011 roku za okres od 24 października 2011 roku do dnia 11 listopada 2011 roku. (pozew k. 3- 8 akt XIII GNc 1881/14)

Powyższy stan faktyczny był w zakresie okoliczności zawarcia umowy , jej treści, jak również jej wykonania pomiędzy stronami niesporny . Dodatkowo okoliczności te zostały potwierdzone w sposób jednoznaczny za pomocą dowodów z dokumentów przedstawionych przez strony powołanych przy omawianiu dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych. Treści, wiarygodność ani też moc dowodowa tych dokumentów nie budzi wątpliwości sądu, nie by la też kwestionowana przez strony niniejszego postępowania.

W zakresie okoliczności spornych, do których w pierwszej kolejności zaliczyć należy przyczyny wykonania umowy przez pozwanego po terminie wynikającym z umowy sąd dokonał ustaleń faktycznych również na podstawie zeznań powoda i zeznań świadka G. K.. Odmówił natomiast t wiary zeznaniom powoda i świadka M. B. w tym zakresie, w którym twierdzili oni, iż nie istniały i nie występowały w trakcie realizacji robót przez powoda takie fakty i okoliczności, które powodowały problemy z terminowym zrealizowaniem robót, które były od pozwanego niezależne.

Zeznania powoda i świadka B. pozostają w tym zakresie sprzeczne nie tylko z zeznaniami pozwanego i świadka K., lecz także z pozostałym obiektywnym materiałem dowodowym w postaci dokumentów.

W szczególności już analiza dokumentów w postaci fragmentów dziennika budowy prowadzonego dla tej inwestycji, jak i notatek z narad koordynacyjnych, jakie cyklicznie odbywały się na tej budowie potwierdza wskazywane przez pozwanego okoliczności, iż wpływ na tempo i terminowość jego prac miały roboty wykonywane przez innych podwykonawców a także szereg obiektywnych okoliczności, np. niezakończenie innych prac, koniczność dokonywania zmian w dokumentacji projektowej itd. Z zapisów w dzienniku budowy i notatek z narad wynika jednoznacznie, iż roboty na inwestycji trwały jeszcze w miesiącu styczniu 2012 roku i nie były one prowadzone jedynie przez pozwanego. Gdyby taka sytuacja wystąpiła uprawdopodobniałaby ona wersję, iż to pozwany, jako jedyny podwykonawca bez żadnych obiektywnych powodów opóźnił się z pracami i wykonywał je jeszcze po tym, jak inni podwykonawcy zeszli już z budowy i zakończyli swoje prace.

Tymczasem z powołanych dokumentów wynika, iż na przedmiotowej inwestycji prac trwały jesienią 2011 roku długo po terminie umownym i zimą 2011 /2012 roku i były prowadzone nie tylko przez pozwanego, lecz także przez innych podwykonawców.

Daty wpisów kierownika budowy o dokonanych odbiorach elementów prac zanikających świadczą dokonywane jeszcze w listopadzie 2011 roku a więc długo po terminie zakończenia robót określonym w umowie świadczą o tym, że wersja pozwanego jest prawdziwa i wiarygodna.

Twierdzenia pozwanego w tym zakresie potwierdzają zeznania świadka K., który co prawda pozostaje w sporze z powodem na tle rozliczeń z tytułu przedmiotowej umowy, lecz sama ta tylko okoliczność w żadnym razie nie odbiera jego zeznaniom waloru wiarygodności. Zwłaszcza w sytuacji, gdy jego zeznania są szczegółowe. Świadek w sposób konkretny, szczegółowy i wiarygodny wskazywał zakresy prac własnych i pozwanego, które się organizacyjnie i czasowo pokrywały. Wskazał też konkretne okoliczności, jak np. Okres oczekiwania wybór skład okiennego, następnie na jego dostawę, które wpływały na czas trwania robót.

Wiarygodność zeznań tak pozwanego jak i świadka K. potwierdza dodatkowo okoliczność, iż pozwany już w dacie dokonywania odbioru przedmiotowych robót, na protokole odbioru poczynił adnotację, iż zakończenie robót po terminie nastąpiło z powodów od niego nienależnych.

Tymczasem zarówno zeznania powoda jak i świadka B. będącego pracownikiem firmy powoda sprowadzają się w zasadzie wyłącznie do zaprezentowania własnej, subiektywnej wersji wydarzeń w sposób niezwykle jednostronny i nieobiektywny.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Z dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych wynika, iż strony łączyła umowa o roboty budowlane, bądź też umowa o roboty remontowe, do której z mocy art., 658 kc. stosuje się odpowiednio przepisy kc. o umowie o roboty budowlane tj. przepisy art. 647 i nast. kc. Zgodnie z art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

„, Choć odpowiedzialność dłużnika z tytułu kary umownej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nie jest uwarunkowana poniesieniem przez wierzyciela szkody, to jest uwarunkowana pozostałymi przesłankami odpowiedzialności kontraktowej przewidzianej w art. 471 kc. Kara umowna stanowi odszkodowanie umowne i przysługuje wierzycielowi jedynie wtedy, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy jest następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Innymi słowy zakres odpowiedzialności z tytułu kary umownej pokrywa się z zakresem ogólnej odpowiedzialności kontraktowej dłużnika, który zwolniony jest od obowiązku zapłaty kary, gdy wykaże, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania było następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Oznacza to, że przesłanką dochodzenia zapłaty kary umownej jest wina dłużnika w postaci, co najmniej niedbalstwa. „, tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 27 września 2013 r. CSK 748/12) opubl. Biuletyn SN 2013/11. Obowiązek spełnienia kary umownej aktualizuje się w momencie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania spowodowanego okolicznościami, za które odpowiedzialność ponosi dłużnik. Odpowiedzialność dłużnika objęta jest domniemaniem z art. 471 k.c., i to na nim spoczywa obowiązek wykazania, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania spowodowane zostało okolicznościami za które nie ponosi odpowiedzialności.

W ocenie sądu pozwany w niniejszej sprawie skutecznie obalił to domniemanie poprzez wykazanie, że opóźnienia w wykonaniu określonych umową robót budowlanych spowodowane było okolicznościami przez niego niezawinionymi.

W ocenie sądu w okolicznościach faktycznych sprawy brak jest podstaw tak prawnych jak i faktycznych do obciążenia pozwanego obowiązkiem zapłaty kary umownej za opóźnienie w zakończeniu robót na podstawie postanowień umowy zawartej pomiędzy stronami.

W ocenie sądu poczynione w sprawie ustalenia faktyczne nie dają podstaw do przyjęcia, iż pozwany w całości odpowiada za nieterminowe wykonanie robót zleconych mu, jako podwykonawcy na podstawie umowy z dnia 23 maja 2011 roku.

W toku niniejszego postępowania ustalonych zostało cały szereg okoliczności świadczących o tym, iż umowa została wykonana po terminie z przyczyn od pozwanego niezależnych. Świadczy o tym chociażby okoliczność, iż praktycznie do końca prowadzenia robót na budowie tej pracowali również inni podwykonawcy, nie tylko pozwany. Świadczą o tym zapisy w dzienniku budowy, w których prześledzić można daty dokonywania przez kierownika budowy odbiorów robót zanikających warunkujących prowadzenie dalszych prac przez pozwanego. Świadczą o tam zeznania świadka K., który potwierdził wyjaśnienia pozwanego, iż jego roboty korelowały i zazębiały się z robotami pozwanego, że firma (...) napotkała w toku realizacji robót szereg trudności mających wpływ na tempo i sprawność realizacji prac np. konieczność uzupełnienia dokumentacji projektowej, wybór szkła okiennego, ustawianie rusztowań, które nie było przy zawarciu umowy ustalone itd.

W tych okolicznościach należy uznać, iż pozwany zwolnił się z odpowiedzialności za opóźnienie w zakończeniu prac. Już w protokole odbioru końcowego robót poczynił wzmiankę, iż opóźnienie odnotowane w protokole wystąpiło z przyczyn od niego niezależnych.

Ponadto nawet gdyby przypisać pozwanemu w jakimkolwiek zakresie odpowiedzialność za to opóźnienie należy mieć na uwadze, iż został on już przez powoda obciążony karą umowną z tego tytułu w wysokości 49.910,16 złotych – zasądzonych w nakazie zapłaty wydanym w sprawie XIII GNc 1881/14 oraz kwotą ponad 120 000 złotych, która została przez powoda potrącona z wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za wykonanie umowy przysługującej pozwanemu, którego ten nigdy od powoda nie otrzymał. Pozwany został zatem do chwili wyrokowania w sprawie obciążony karą umowną w wysokości blisko 180 000 złotych a zatem w wysokości blisko połowy należnego mu wynagrodzenia. Przy czym tego wynagrodzenia pozwany nie otrzymał w ogóle.

Abstrahując, zatem od kwestii zasadności obciążenia pozwanego wskazanymi wyżej karami umownymi, (kwestia ich naliczenia nie była, bowiem objęta przedmiotem rozpoznania przez sąd w sprawie niniejszej) stwierdzić należy, iż nawet w sytuacji gdyby pozwany ponosił jakąkolwiek odpowiedzialność za opóźnienie kara umowna, której dochodzi powód przy uwzględnieniu kar już potrąconych i zasądzonych prawomocnie byłaby karą rażąco wysoką.

Przepis art. 484 § 2 kc. zezwala na obniżenie wysokości kary umownej na żądanie dłużnika, jeżeli zobowiązanie jest w znacznej części wykonane albo, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana, co z kolei ma miejsce min. wówczas, gdy w przekonaniu organu orzekającego istnieje dysproporcja między poniesioną szkodą a wysokością kary umownej. Szkada spowodowana niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania determinuje bowiem interes wierzyciela chroniony przez zapłatę kary umownej, a przewidziane w art. 484 § 2 KC miarkowanie kary umownej ma przeciwdziałać dysproporcjom między wysokością zastrzeżonej kary umownej, a godnym ochrony interesem wierzyciela (por. wyrok SN z dnia 21 września 2007 r., sygn. akt V CSK 139/07, opubl.).Jako okoliczności uzasadniającej miarkowanie kary umownej nie wyklucza się relacji między wysokością zastrzeżonej kary umownej a wysokością wynagrodzenia należnego stronie zobowiązanej do zapłaty kary umownej. Trzeba bowiem pamiętać, że praca wykonana, jeśli nie była świadczeniem pod tytułem nieodpłatnym, wymaga wynagrodzenia. Sankcja w postaci pozbawienia wykonawcy zapłaty nie może być aprobowana, nawet wówczas gdy zostanie ustalone, że wykonawca dopuścił się zwłoki z winy umyślnej. Celem zastrzeżenia kary umownej nie jest stworzenie wierzycielowi warunków zmierzających do osiągnięcia celu umowy minimalnym nakładem kosztów, tudzież nawet „za darmo”, lecz jedynie zdyscyplinowanie dłużnika do należytego wykonania zobowiązania. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - I Wydział Cywilny z dnia 13 maja 2016 r.I ACa 32/16 L.)

Wobec podniesionych wyżej okoliczności powództwo podlegało oddaleniu .

Na podstawie przepisu art. 113 ust. 1 w zw. z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U nr 167, poz. 1398 ze zm.) Sąd nakazał pobrać od strony powodowej jako strony przegrywającej, na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Sąd Okręgowy w Łodzi kwotę 4.877 złotych tytułem opłaty sądowej od rozszerzonej części powództwa.